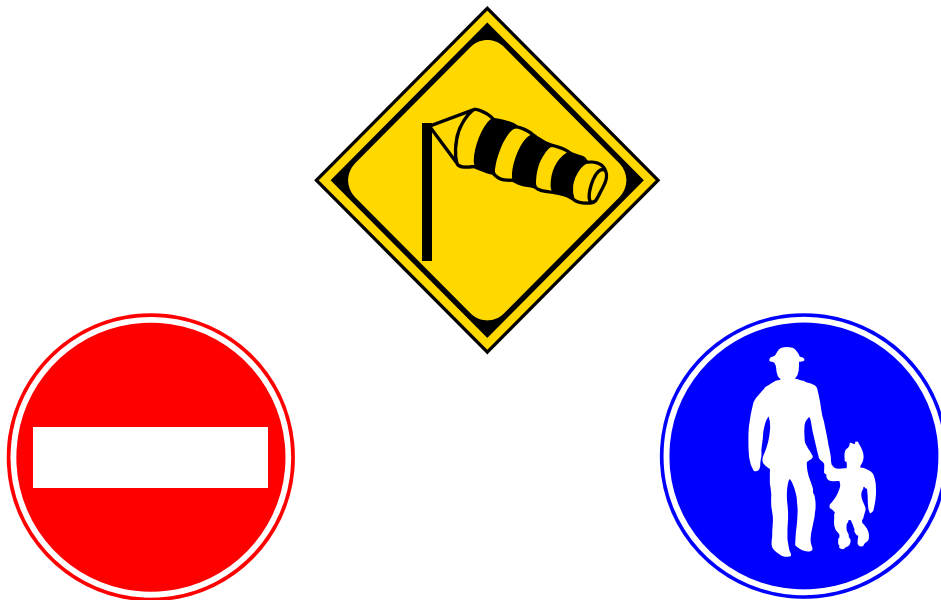

Signalering

Toolbox-meeting

Signalering

Signalering

Inleiding

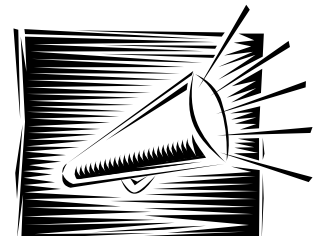
Organisatorische en technische maatregelen kunnen in een aantal situaties de risico's voor de veiligheid en gezondheid van werknemers onvoldoende beperken of voorkomen. Een signalering die de aandacht op een object, een activiteit of een situatie plaatst kan dan noodzakelijk zijn.

Risico's

Op veel plaatsen lopen mensen risico's. Het kan gevaar door vallende voorwerpen, vergiftigingsgevaar, brandgevaar, stralingsgevaar of gevaar voor het gehoor betreffen. Om werknemers te wijzen op gevaren kan men gebruik maken van aanwijzingen, waarschuwingen en verboden of geboden in de vorm van veiligheids- en gezondheidssignaleringen. Deze signaleringen moeten uitsluitend worden gebruikt indien er geen afdoende beschermingsmaatregelen kunnen worden genomen.

Volgens de Arboregeling moet de risico-inventarisatie en –evaluatie duidelijk maken of en zo ja, in hoeverre er op dit terrein maatregelen moeten worden genomen. De regeling kent minimum voorschriften voor:

- Signaleringsborden:
  - verbodsborden (bijv. een rookverbod);
  - waarschuwborden (bijv. voor giftige stoffen);
  - gebodsborden (zoals het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen);
  - reddingsborden (zoals in verband met de aanwezigheid van een vluchtweg);
  - borden in verband met de aanwezigheid van brandbestrijdingsmateriaal.
- Signalering op leidingen; door middel van een pictogram of symbool op een lichte achtergrond.
- Identificatie en lokalisatie van het brandbestrijdingsmateriaal; door middel van kleuren van het materiaal en het plaatsen van een locatiebord of het kleuren van de plaatsen waar het materiaal zich bevindt (of de toegangen hiertoe).
- Signalering van obstakels en gevaarlijke bewegende delen van bijvoorbeeld hijskranen en grondverzetmachines door middel van gele en zwarte (of rode en witte) strepen onder een hoek van 45°.
- Signalering van verkeerswegen door bij voorkeur witte of gele strepen.
- Lichtsignalen; deze mogen niet tot verblinding leiden, moeten uniform van kleur zijn of een pictogram op een bepaalde achtergrond bevatten.
- Geluidssignalen; deze moeten herkenbaar zijn en een geluidsniveau hebben dat aanzienlijk hoger is dan het omgevingslawaai, doch mogen niet te luid of pijnlijk zijn. Het geluid van een ontruimingssignaal moet continu zijn.
- Mondelinge mededelingen; deze moeten zo kort, eenvoudig en duidelijk mogelijk zijn. Alle betrokkenen moeten de gebruikte taal beheersen. Voorbeelden:
  - start: begin van een activiteit;
  - stop: onderbreking van een activiteit;
  - einde: beëindiging van een activiteit.
- Hand- en armsignalen; dit zijn besturingsinstructies voor bijvoorbeeld hijsbewegingen (zie "toolbox-meeting" *Hijs-, hand- en armsignalen*).

Signalering

Een aantal signaleringswijzen kan tegelijkertijd worden gebruikt, zoals:

- het lichtsignaal en het geluidsignaal;
- het lichtsignaal en de mondelinge mededeling;
- het hand- of armsein en de mondelinge mededeling.

Kleuren

Kleur	Betekenis of doel	Aanwijzingen en toelichtingen
Rood	Verbodssignaal Gevaar; alarm Brandbestrijdingsmateriaal	Gevaarlijke handeling Stop, stilstand, noodschakelaars, evacuatie Identificatie en lokalisatie
Geel of oranjegeel	Waarschuwingssignaal	Pas op, wees voorzichtig
Blauw	Gebodssignaal	Handelwijze of specifieke actie; verplichting tot het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen
Groen	Reddingssignaal, eerste hulpsignaal Veilige situatie	Deuren, uitgangen, wegen, materiaalposten Terugkeer naar de normale situatie

Gebruik

Houd bij het bepalen van de afmetingen rekening met de leesafstand. Let op dat binnen het gezichtsveld geen overeenkomstige kleuren voor andere doeleinde zijn gebruikt.

Het verdient aanbeveling bij moeilijke waarneming de tekens te plaatsen tegen een met de omgeving en met de kleuren van het teken contrasterende achtergrond. Veiligheidskleuren kunnen ook rechtstreeks op een voorwerp worden aangebracht, zoals:

- Geel: aan de binnenzijde van een deksel van een tandwielkast.
- Rood: op een brandblusapparaat.
- Groen: op een verbandkastje.
- Geel in combinatie met zwarte strepen: op een (bewegend) obstakel.

Let er daarbij op dat de situatie zodanig is, dat de kleur wordt herkend als veiligheidsteken. Als de attentiewaarde hoog is, kan geel worden vervangen door retorrefleterend geel of fluorescerend oranje-rood.

Signalering

Signaleringsborden

Verbodsborden

Kenmerk:

- rond;
- zwarte pictogram op witte achtergrond, rode rand en balk.

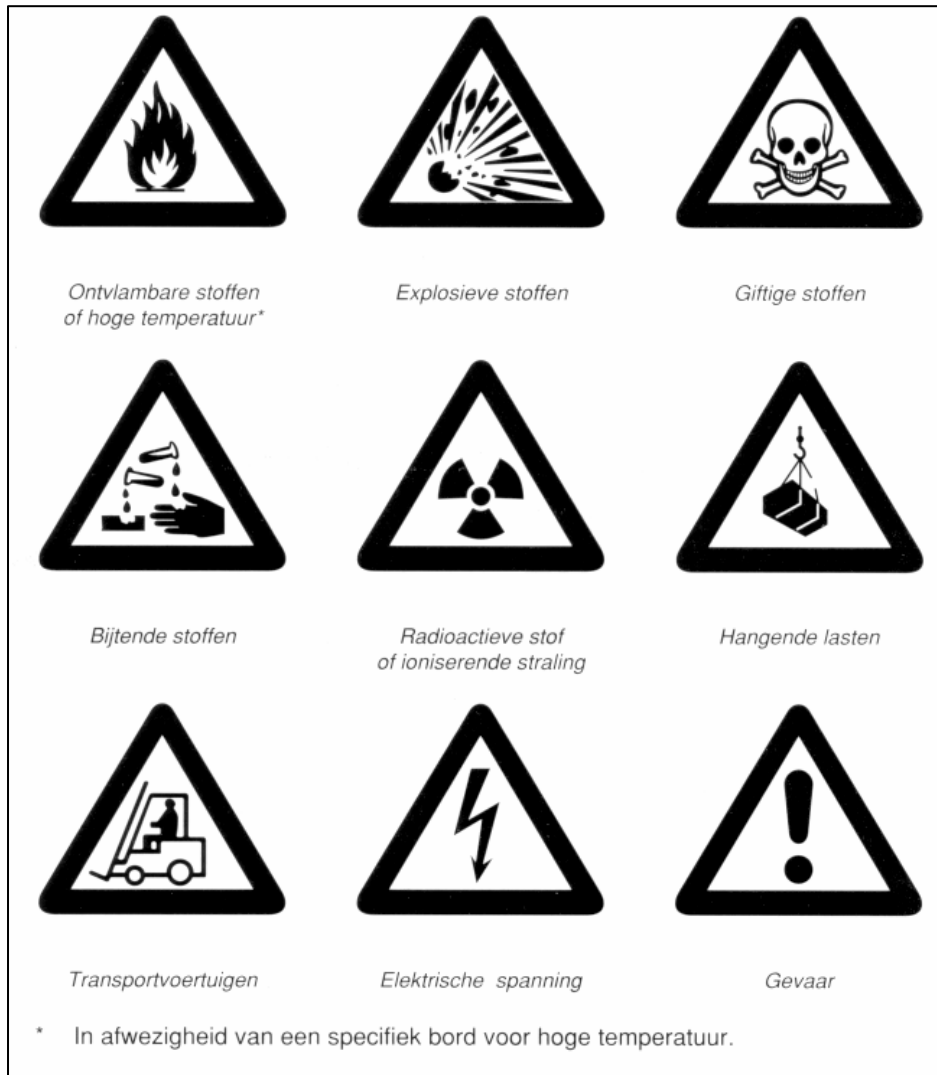

Signalering

Waarschuwborden

Kenmerken:

- driehoekig;
- zwart pictogram op gele achtergrond, zwarte rand (de gele kleur moet ten minste 50% van het oppervlak van het bord beslaan).

Signalering

Gebodsborden

Kenmerken:

- rond;
- wit pictogram op blauwe achtergrond (de blauwe kleur moet ten minste 50% van het oppervlak van het bord beslaan).

Signalering

Reddingsborden

Kenmerken:

- rechthoekig of vierkant;
- wit pictogram op groene achtergrond (de groene kleur moet ten minste 50% van het oppervlak van het bord beslaan).

Borden in verband met het brandbestrijdingsmateriaal

Kenmerken:

- rechthoekig of vierkant;
- wit pictogram op rode achtergrond (de rode kleur moet ten minste 50% van het oppervlak van het bord beslaan).

Signalering van obstakels en gevaarlijke plaatsen

De signalering van gevaar door stoten tegen obstakels, door vallende voorwerpen of personen, geschiedt door middel van geel, afgewisseld met zwart, of rood, afgewisseld met wit, binnen de bebouwde zones van de onderneming waartoe de werknemer in het kader van zijn werk toegang heeft.

De afmetingen van de signalering dien te zijn afgestemd op de afmetingen van het obstakel en op de gevaarlijke plaats. De gele en zwarte of rode en witte banden moeten onder een hoek van circa 45° worden aangebracht en ongeveer dezelfde breedte hebben.